

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING FINANCIËN EN VEILIGHEID
Gecombineerde vergadering van alle reguliere raadscommissies t.b.v. een voorbereidende bespreking van de gemeenterekening 2010 per programma

Datum: 9 juni 2011
Plaats: nieuwe raadzaal
Tijd: 10.00 – 18.53 uur

Aanwezig (in wisselende samenstelling): de dames M. Dekker (PvdA), E. van Lente (PvdA), S.A. Koebrugge (VVD), A. Postma (GroenLinks), L.I. van der Vegt (GroenLinks), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), L.R. van Gijlswijk (SP), H. Rademaker (SP), G.E.J. van der Meulen (D66), A. Kuik (CDA), S. Schipper (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), R.J.A.M. Krüders (Student en Stad), R. Grijpstra (Partij voor de Dieren), K. de Wrede (Partij voor de Dieren), de heren R.O. Martens (PvdA), W. Moes (PvdA), J. Spakman (PvdA), M.D. Blom (VVD), G. Evenhuis (VVD), A.C.L. Rutte (VVD), J.M. van Keulen (VVD), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), K.S.N. van der Veen (GroenLinks), J.P. Dijk (SP), E. Eikenaar (SP), B. Benjamins (D66), J.H. Luhoff (D66), P.S. de Rook (D66), R. Bolle (CDA), J. Seton (CDA), M. Verhoef (ChristenUnie), R. van de Belt (Student en Stad), J. van Rooij (Student en Stad), G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Namens de griffie: de dames G. Mulder en M. Wechgelaer, de heren P. Kommerij en W.T. Meijer

Namens het college: de dames C.T. Dekker (GroenLinks), E. Pastoor (PvdA), J.A. Visscher (SP), de heren T. Schroor (D66) en F. de Vries (PvdA)

Inspreker:

Verder aanwezig:

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

INHOUDELIJK DEEL

I. Gemeenterekening 2010 – programma 6A. Onderwijs **Voorzitter: dhr. D. Jager (VVD), griffier: dhr. W.T. Meijer**

De voorzitter opent deel I van de vergadering om 10.00 uur.

Mw. Van Lente (PvdA):

- Is verheugd dat het aantal schoolverlaters daalt. Hoe kan dat aantal verder naar beneden? Hoe krijgt de gemeente iedereen aan een startkwalificatie en hoe verhoudt zich dat tot elkaar?
- Vindt de onderwijshuisvesting onwaardig voor een onderwijsstad. De stand van de reserve en het uitgegeven bedrag zijn niet helder. Ziet een huisvestingsplan met vertrouwen tegemoet.
- Vindt het beeld van O2G2 rooskleuriger lijken. Wat is het verwachte financiële risico en kan de gemeente de rekening goedkeuren zonder dit te benoemen?
- Vraagt hoe omgegaan wordt met gymzalencapaciteit nu de zalen aan de Violenstraat voor 2013 op de rol staan. Komt hierop terug.
- Informeert naar de onderzoeksresultaten, planning en dekking van een vierde kinderwerktuin.

Dhr. Van de Belt (Student en Stad):

- Hecht veel waarde aan onderwijs voor het hele leven. Beleid heeft een lange looptijd.
- Pleit ervoor definities op de praktijk af te stemmen, zodat bijvoorbeeld doelgroepkinderen goed benoemd en in de praktijk beter bereikt worden.
- Vraagt of preventieprojecten en rebound voor een vertekend beeld van vroegtijdige schoolverlaters zorgen.

Dhr. Evenhuis (VVD):

- Vraagt naar het oordeel van de wethouder over de procedure van financiële afhandeling van het conflict met het geprivatiseerde onderwijs.
- Wil weten of en hoe het college invloed heeft op achterblijvende examenresultaten.

- Is benieuwd of achterstallig onderhoud kan leiden tot een hogere claim van O2G2 voor de bruidsschat, aangezien ze wellicht alsnog bijpassende materialen moeten aanschaffen.
- Prijst de wethouder voor de herbouw en verkeersafwikkeling van de afgebrande school in Gravenburg.
- Waardeert de aanpak van schoolverlaters van het college.
- Vraagt hoe de wethouder de kwaliteit beoordeelt van het buitenschoolse programma in flankerende uren op vensterscholen.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Is tevreden over de inzet op taalontwikkeling bij achterstanden, de goede zorgstructuur met het CJG en de verwijsindex en het dalende aantal vroegtijdige schoolverlaters.
- Sluit zich aan bij de vragen van de PvdA over onderwijshuisvesting.
- Vraagt hoe de wethouder aankijkt tegen de randvoorwaarden van kinderactiviteiten, waarvan de deelnamecijfers tegenvallen.

Mw. Grijpstra (Partij voor de Dieren):

- Steunt de aanpak van taalachterstand en het streven naar startkwalificaties.
- Vraagt waarom de deelname aan activiteiten van basisvoorzieningen tegenvalt.

Mw. Schipper (CDA):

- Is tevreden over de hogere deelname aan het VVE-programma. Het Rijk bekostigt slechts 60 plaatsen. Gaat het aantal van 133 ten koste van de kwaliteit?
- Mist het beoogde percentage resultaten van mishandelde kinderen bij Gezond en veilig gedrag en ziet alleen cijfers over 2008.
- Is onder de indruk van de sfeer en inzet van leerlingen en docenten bij het project Rebound.
- Sluit zich aan bij opmerkingen over kinderactiviteiten.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Sluit zich aan bij de vragen over onderwijshuisvesting van de PvdA.
- Is blij met het inschakelen van ouders bij VVE; dit blijkt effectiever.
- Informeert naar de stand van zaken rond de verhuizing van het vmbo van de Kamerling Onnes naar de Leon van Gelder. Speelt de discussie over ongedeelde vmbo een rol?
- Vraagt voor volgend jaar heldere definities rond kinderactiviteiten zodat de cijfers aansluiten bij de praktijk.

Mw. Rademaker (SP):

- Vraagt of aanbieders van kinderactiviteiten mogelijkheden zien het bereik te vergroten. Het is belangrijk outreachend te werken om kansarme kinderen te bereiken.
- Informeert naar de oorzaak van teruglopende tevredenheid over het basisonderwijs sinds 2008 in de monitor leefbaarheid en veiligheid.

Dhr. De Rook (D66):

- Complimenteert de wethouder met de geboekte resultaten in moeilijke dossiers.
- Ziet graag een tabel over onderwijshuisvesting met een percentage uitgegeven gelden.
- Verzoekt in de volgende rekening meer doelstellingen op te nemen om de doelmatigheid beter te kunnen beoordelen.
- Vraagt of landelijke maatregelen over duurdere kinderopvang invloed hebben op gemeentelijk VVE-beleid.
- Hoopt op een schikking met O2G2 en nieuwe impulsen voor de motie Onderwijsstad en vensterscholen in 2011.

Wethouder Pastoor:

- Geeft de grenzen van invloed op schoolverlaters aan. Gaat een bedrijf failliet, dan staat er zo een stel BBL'ers op straat. Administratief afstemmen en tijdige intakes op ROC's helpen. Na de zomer wil de wethouder thuiszitters tijdens een actieweek bij de kladden pakken.
- Beoogt Vinkhuizen voor een kinderwerktuin; dan bereik je ook Gravenburg en Reitdiep. Dekking ontbreekt nog en is onderdeel van het gesprek over nieuwe beleidsmiddelen.
- Antwoordt dat het zicht op O2G2 in 2010 anders was dan nu. Het meerjarenbeeld laat de werkelijke situatie beter zien.

- Plant oplevering van gymzalen aan de Violstraat in 2012. Voldoet redelijk aan eisen voor gymzalencapaciteit. Roosteren vraagt veel creativiteit van scholen.
- Heeft gevraagd goed naar de definitie van doelgroepkinderen bij activiteiten te kijken. Het bereik lijkt er in de praktijk wel, maar op papier niet te zijn.
- Antwoordt dat de gegevens over mishandelde kinderen de meest recente zijn.
- Heeft geen directe invloed op examenresultaten of taalonderwijs, maar kan wel stimuleren en faciliteren door aan te dringen op het indienen van projectplannen bij het Rijk.
- Neemt de kwaliteit van flankerende programma's van vensterscholen mee in de evaluatie.
- Is ook onder de indruk van de inzet bij Rebound. Teruglopende middelen maken samenwerking nog noodzakelijker.
- Telt Rebounders niet mee bij vroegtijdig schoolverlaters. Het is juist goed dat zij de school niet verlaten. Waarschijnlijk zijn er wel gegevens over het aantal terugstromers.
- Heeft de bedoeling doelstellingen en resultaten beter af te stemmen in de volgende rekening.
- Stelt dat de raad gaat over middelen en of die naar onderwijshuisvesting moeten gaan.
- Wacht de evaluatie vensterscholen af wat betreft de redenen voor teruglopende tevredenheid in de Stadsmonitor over basisonderwijs.
- Neemt de vraag over ongedeelde vmbo en de verhuizing van het Kamerling Onnes mee.
- Heeft nog geen zicht op de effecten van rijksmaatregelen voor duurdere kinderopvang op de nota Kansen voor jonge kinderen. Komt erop terug als de effecten bekend zijn.

De voorzitter sluit deel I van de vergadering om 10.36 uur.

II. Gemeenterekening 2010 – programma 1. Werk en inkomen **Voorzitter: dhr. D. Jager (VVD), griffier: dhr. W.T. Meijer**

De voorzitter opent deel II van de vergadering om 10.45 uur.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Ziet ondanks de beloofde beterschap bij een aantal punten geen doelen genoemd.
- Vindt de verantwoording bij de sociale werkvoorziening mager. Met het oog op de toekomst is het belangrijk te weten hoeveel er op een wachtlijst staan of in een voortraject zitten.
- Vraagt welke acties het college onderneemt nu het de aanbevelingen van de accountant ten aanzien van terugkerende rekenfouten niet overneemt.
- Informeert waarom het aantal aanvragen voor een uitkering dat niet binnen acht weken is behandeld met 2% is gestegen. Is dit structureel?
- Wil weten of de minder gebruikte pc-regeling voor minima voldoende bekend is gemaakt.
- Vindt het goed dat er geen wachtlijsten zijn voor schuldhulp.
- Vraagt wanneer de re-integratiemonitor, voor de zomer beloofd, er wel komt.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Vindt 2010 best een goed jaar gezien het aantal detacheringen van SOZawe en iederz.
- Mist de verzochte aantallen toekenningen en afwijzingen bijzondere bijstand. Kreeg de cijfers na navraag. Komen ze volgen jaar regulier in de rekening?
- Vraagt aandacht voor de hoge 52% WIJ-jongeren zonder startkwalificatie.
- Beseft dat sinds de Wwb minder op duurzame en meer op snelle uitstroom gestuurd wordt. In hoeverre is uitstroom bij SOZawe duurzaam? Uiteindelijk is dit toch een belangrijk doel.

Mw. Dekker (PvdA):

- Verzoekt in het vervolg de re-integratiemonitor voor de rekening te presenteren om een beter overzicht van in- en uitstroom te krijgen.
- Constataert een achterstand bij het invullen van BBL-plekken. Hoe staat het er nu mee?
- Is tevreden over de inzet op betere schuldhulp en het overhevelen van de Spekmangelden. Bedoelde met de vraag over coaching niet per se preventief, maar echte schuldhulpverlening.
- Vindt het goed dat de doorlooptijden op het Werkplein zijn gehalveerd.

- Vraagt waaraan de 112.000 euro in het mentorenproject van 46 arme kinderen precies wordt besteed. Is het mogelijk meer kinderen te bereiken met hetzelfde budget?
- Wil weten hoe de fout van 273.000 in de WWIK gemaakt is en hoe dat beter kan.
- Informeert naar de stand van zaken van de reorganisatie van SOZawe.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Wil een overzicht van de 52% WIJ'ers zonder startkwalificatie. Hebben ze al een werkleeraanbod gekregen? Is het te koppelen aan het actieplan jeugdwerkloosheid met een onderbesteding van 2,6 miljoen euro?
- Vraagt waarom het persoonlijk re-integratiebudget weinig gebruikt wordt, terwijl SOZawe toch 1500 klanten op hbo/wo-niveau heeft.
- Vraagt of de 300.000 euro loonkostensubsidie van de outreachende werkgeversbenadering om vaste of tijdelijke banen gaat.
- Krijgt graag een overzicht van het aantal meldingen bij schuldhulpverlening.
- Wil weten hoe succesvol het preventieproject 'Jouw schuld is jouw schuld' is geweest.

Mw. Grijpstra (Partij voor de Dieren):

- Mist concrete gegevens. Soms staan er aantallen, maar niet de totalen.
- Is blij met het aantal behaalde arbeidsplaatsen.
- Vraagt hoe het college het aantal WIJ'ers zonder startkwalificatie wil verlagen.
- Leest dat de helft van het jaarresultaat van de Wwb in drie maanden is behaald. Zijn hierdoor minder mensen naar werk toegeleid?
- Mist de kosten en resultaten van het positief klinkende Servicepunt bouw.
- Vraagt of ondernemers, die door achterblijvende omzet een beroep op de BBZ doen, ook lijden onder de bouwputten in de binnenstad.
- Maakt zich zorgen over wegvallende gesubsidieerde banen. Wat zijn de gevolgen voor mensen en de dienstverlening van bedrijven?

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Is blij met de aanpak van de Wwb, de betere uitstroom, de dalende stijging van werkloosheid, het arbeidsfit houden van jongeren en de toenemende detachering via iederz.
- Sluit zich aan bij de vraag van de SP over de pc-minimaregeling.
- Informeert naar de kwijtschelding van Wwb-vorderingen. Loont het niet te betalen? Gaat het om een vaste groep die kwijtschelding krijgt? Zijn hier plannen voor?

Mw. Kuik (CDA):

- Heeft ook een positief beeld over 2010.
- Sluit zich aan bij het verzoek van de PvdA de re-integratiemonitor eerder te ontvangen.
- Vindt de halvering van de looptijd Wajong mooi. Het is prima als via Groningen@Work meer passende trajecten worden gevonden.
- Vraagt of het een optie is de criteria van het persoonlijk re-integratiebudget te versimpelen.
- Betreurt dat mensen slecht te motiveren zijn voor succesvolle Meedoen-plekken.
- Juicht initiatieven toe breder dan in de bouwbranche aan arbeidsmarktwerking te doen.
- Vraagt of harder gecontroleerd gaat worden op dubieus hoog verstrekte leningen.

Dhr. Rutte (VVD):

- Noemt het een positief beeld van doorleiding, uitstroom en schuldhulp.
- Wil nu weten wat wel en niet werkt op het gebied van re-integratie à 55 miljoen euro.
- Kan zich niets voorstellen bij gebrekkige motivatie voor Meedoen. Zijn er sancties?
- Juicht het vinden van BBL-plekken toe. Is de dure stichting GOA niet overbodig?
- Stelt voor overblijvende middelen van de dure pc-regeling over te hevelen naar de succesvollere stichting leergeld en het Jeugdsportfonds.
- Sluit zich aan bij de vraag van de ChristenUnie over Wwb-vorderingen.

Dhr. Luhoff (D66):

- Looft de resultaten tijdens de reorganisatie van de dienst en economisch lastige tijden.
- Informeert hoe het gaat met het granieten bestand. Bestaat uitstroom vooral uit nieuwkomers? Hebben de overschrijdingen van trajectbegeleiding, individuele scholing en hulp aan zelfstandigen ook goede effecten en is flexibele inzet dus goed?

- Verbaast zich over het lage gebruik van het persoonlijk re-integratiebudget. Ook bijstandconsulenten zouden hiermee creatieve ideeën kwijt kunnen.
- Vindt de verantwoording van sociale doelstellingen van de sociale werkplaats mager en heeft zorgen over de bedrijfseconomische toestand, zeker gezien de toekomst. Hoe gaat het nu?

Dhr. Van Rooij (Student en Stad):

- Sluit zich aan bij de complimenten over de resultaten.
- Zet graag meer in op persoonlijke trajecten met een goede intake.
- Vindt het belangrijk dat via Groot Publiek jongeren ervaring op kunnen doen en pleit voor uitbreiding bij succes.
- Constoteert dat het budget langdurigheidstoelage ontoereikend was, terwijl de druk verder zal toenemen. Zijn scherpere criteria of meer middelen de oplossing?
- Vraagt wanneer de besparingen van slimmere inkoop bij de pc-regeling op gaan treden.

Wethouder Pastoor:

- Zegt toe volgend jaar de re-integratiemonitor gelijktijdig met de jaarrekening te leveren. De participatieladder is een landelijk instrument dat benchmarking mogelijk maakt.
- Zoekt uit of er naast de latere start meer redenen zijn waarom minder gezinnen bereikt zijn met de pc-regeling. Dit kan terugkomen bij de begroting. Wellicht zijn computers algemener bezit geworden.
- Heeft vertrouwen in de detacheringaanpak van Iederz. Zo is bij Leen Bakker een opdracht voor meer dan honderd werknemers voor vier jaar binnengehaald. Achterblijvende loonkostensubsidies en de Wet werken naar vermogen maken het ingewikkeld. Zegt toe volgend jaar meer informatie te geven.
- Vindt het een goede suggestie het persoonsgebonden re-integratiebudget meer onder de aandacht te brengen, al lijkt het dat mensen minder behoefte hebben aan deze landelijke regeling dan gedacht.
- Antwoordt dat de 2,6 miljoen euro van het actieplan jeugdwerkloosheid is overgeheveld naar volgend jaar. Er is goede afstemming met de uitvoering van de WIJ.
- Wijst erop dat de gemeente niet altijd greep heeft op startkwalificaties. Gaat een bedrijf bijvoorbeeld failliet, dan staan de BBL'ers ook op straat zonder diploma.

De voorzitter sluit deel II van de vergadering om 11.26 uur.

III. Gemeenterekening 2010 – programma 2A. Economisch Business Plan
Voorzitter: dhr. D. Jager (VVD), griffier: dhr. W.T. Meijer

De voorzitter opent deel III van de vergadering om 11.30 uur.

Dhr. Dijk (SP):

- Is redelijk tevreden over het programma.
- Mist naast de belangrijke groei van hoogwaardige kennisbanen aandacht voor banen voor lageropgeleiden en komt hierop terug.
- Vraagt waarom minder plekken verhuurd zijn op de warenmarkt. Speelt de crisis een rol?

Mw. Van der Vegt (GroenLinks):

- Is tevreden over punten die beter dan gemiddeld scoren. Zo gaat het goed met de revitalisering van bedrijventerreinen, de kantorenvissie, het Fonds Ondernemend Groningen en financiële impulsen en winkelstraatmanagement voor het Ebbingekwartier.
- Betreurt dat het speerpunt Energie niet goed van de grond komt in het Akkoord van Groningen (AvG).
- Vraagt of er een tweede vervolg komt voor Draadloos Groningen of dat de gelden anders besteed zullen gaan worden.

Mw. Dekker (PvdA):

- Sluit zich aan bij GroenLinks wat betreft Fonds Ondernemend Groningen, het Ebbingekwartier en het tegenvallende speerpunt Energie.
- Complimenteert de sprong van de 36^e naar de 11^e plek van MKB-vriendelijke gemeenten en hoopt op een top 5-klassering.
- Ziet voldoende redenen het Ondernemerstrefpunt voort te zetten en komt hierop terug.

Dhr. Van Rooij (Student en Stad):

- Vindt G-kracht belangrijk en winstgevend en wil volgend jaar wellicht extra geld vrijmaken.
- Is blij met de toename van bedrijfsvestigingen en startende ondernemers. Waarom komt City of Talent onvoldoende van de grond? Als grootste investeerder moet Groningen AvG tot een succes maken met meer lobby over Healthy Ageing en Energy.
- Pleit vanwege het belang van toerisme en de negatieve geluiden over projecten in de binnenstad voor het beter zichtbaar maken van de effecten van deze projecten.
- Ziet veel mogelijkheden voor Zernike met ruimte voor ondernemerschap en intensievere samenwerking tussen het Bedrijvenloket, het Ondernemerstrefpunt en instellingen.

Dhr. Luhoff (D66):

- Vindt dat het ondanks de recessie goed gaat met arbeidsplaatsen en Healthy Ageing.
- Betreurt het achterblijven van het speerpunt Energie en ziet graag een duidelijker koppeling met duurzame programma's en het streven naar een energieneutrale gemeente.
- Vraagt een betere koppeling tussen AvG en het Ondernemerstrefpunt, zodat studenten en stagiaires beter hun plek vinden in de stad.
- Pleit voor blijvende inzet in het zich positief ontwikkelende Ebbingekwartier, ook door AvG en partners, met aandacht voor de koppeling met het leisuregebied binnenstad.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Vindt het goed gaan met de werkgelegenheid en de aantallen studenten. De samenwerking van AvG begint vruchten af te werpen. Semi-overheid is minder gevoelig voor conjunctuur. Hoe vindt de gemeente het evenwicht daarin als het beter gaat?
- Steunt de inzet op hoogwaardige kennisbanen; minder hoogwaardige banen volgen vanzelf.
- Stelt voor een deel van de 740.000 euro van het geflopte Draadloos Groningen in te zetten voor het Ondernemerstrefpunt.
- Complimenteert het UMCG met Life Lines en Healthy Ageing; dat loopt prima.
- Schetst als mogelijk gevolg van maatregelen tegen leegstand dat hoogwaardige bedrijvigheid op zoek naar nieuwbouw zich minder snel in Groningen vestigt. Is de wethouder tevreden over de balans?
- Steunt de onverminderde inzet voor het Ebbingekwartier en pleit voor het stimuleren van samenwerking tussen het Forum en het Paleis.
- Ziet graag dat Marketing Groningen zo veel mogelijk diensten in Groningen inkoop. Kloppen geluiden dat zij veel zaken doen met westerse reclamebureaus en webmasters?
- Ziet het goed gaan met de binnenstad, maar bepleit betere parkeertarieven en bereikbaarheid.
- Mist nieuwe regels voor het terrassen- en uitstallingenbeleid om het ondernemersklimaat te verbeteren.

Mw. Kuik (CDA):

- Ziet veel successen, maar ook niet-behaalde ambities. Is het nog steeds haalbaar de Energiestad te worden?
- Gelooft in City of Talent. Het heeft tijd nodig. Zet vraagtekens bij bezoekersaantallen van de website als maatstaf.
- Steunt het vervolg van het Ondernemerstrefpunt en betreurt het einde van Draadloos Groningen.
- Snapt niet dat bij lage gronduitgifte de grondprijzen van Westpoort worden verhoogd.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Sluit zich aan bij de positieve woorden over meer vraag naar kantoorruimte en het continueren van het Ondernemerstrefpunt.
- Vindt de achterblijvende uitgifte van bedrijventerreinen gezien de recessie begrijpelijk.

- Vraagt de negatieve trend van gastvrijheid te keren om het belangrijke toeristische imago van de stad op een hoog peil te houden.

Mw. Grijpstra (Partij voor de Dieren):

- Is over het algemeen tevreden over de resultaten.
- Vraagt welke doelstellingen bij Energie niet gehaald zijn en wat de doelen in 2011 zijn, naast een inhaalslag. Het strookt niet met het streven naar 'De Energiestad'. Aanhalingstekens bij duurzame mogen weg, duurzame energie is de enige manier.
- Ziet graag een voortzetting van de mooie resultaten van kantoorruimtes.
- Hoopt dat het groeiende aantal ondernemers en bedrijven in 2011 leidt tot meer werk.
- Looft het succesvolle Ebbingekwartier en pleit ervoor nog meer startende ondernemers of kunstenaars via JOP en CareX een plek te geven.
- Vindt dat het Paleis een stimulans verdient, al is samenwerking met het Forum dat misschien niet.

Wethouder Schroor:

- Dankt de commissie voor de steun en waardering. Het gaat niet slecht, maar kan altijd beter.
- Zet de vraag over de warenmarkt uit bij portefeuillehouder Visscher.
- Wil vanuit Economische Zaken meer grip krijgen op het thema Energie met AvG en SNN. Groningen kan misschien Energy Port worden. Wil met het duurzaamheidsplan meer kansen pakken werkgelegenheid uit de energieketen te halen. Gaat als voorzitter met het economisch platform van de Regiovisie Groningen-Assen de energiewereld in kaart brengen, ook gekoppeld aan werkgelegenheid. Grote bedrijven als GasTerra zijn betrokken.
- Kan zich voorstellen na het concretiseren van energie in termen van werkgelegenheid, de keten van Healthy Ageing op dezelfde manier beet te pakken in regioverband.
- Betreurt het mislukken van Draadloos Groningen; het initiatief is nu aan de markt. Het budget vloeit terug naar de algemene middelen, waar de raad over gaat.
- Is nadrukkelijk in gesprek met bedrijven en instellingen over de korte en lange termijn van het Ondernemerstrefpunt. Lukt financiering onvoldoende, dan volgt een voorstel aan de raad.
- Streeft naar de top 5 van MKB-vriendelijke gemeenten en wacht een volgende monitor af.
- Heeft vertrouwen in de verdere vervlechting van het Ebbingekwartier met de binnenstad. Wil kwaliteit stimuleren en leegstand voorkomen. Horeca en een nieuwe supermarkt zullen ook loopstromen genereren.
- Zet met G-kracht vooral in op hoogwaardige banen en beaamt dat deze vaak middelbare en lager geschoolde banen opleveren.
- Stelt dat het Forum met alle culturele instellingen contacten moet leggen, ook met het Paleis.
- Zoekt in een verkennend gesprek uit waar Marketing Groningen diensten inkoop en waarom.
- Vindt het terecht druk te zetten op het terrassenbeleid. Voor volgend seizoen met het beleid intreden en vlak na de zomer volgt agendering.
- Verwacht binnen nu en een halfjaar een paar transacties op Westpoort en houdt de raad op de hoogte. Grondprijzen stijgen regulier met inflatie en rentecorrectie. Houdt de vinger aan de pols en komt binnenkort met een analyse van de grondexploitatie.
- Stelt dat het imago van Groningen goed is. Gastvrijheid hangt ook samen met parkeren en bereikbaarheid. Wil ervoor zorgen dat dit goed blijft tijdens de bouwprojecten.

De voorzitter sluit deel III van de vergadering om 12.00 uur.

IV. Gemeenterekening 2010 – programma 8B. Cultuur

Voorzitter: mw. A.M.J. Riemersma (Stadspartij), griffier: dhr. P. Kommerij

De voorzitter opent deel IV van de vergadering om 12.14 uur.

Mw. Grijpstra (Partij voor de Dieren):

- Is blij met de mooie resultaten voor de cultuurstad.

- Vraagt of de lichte daling van het aantal bibliotheekleden een trend is. Hoe gaat dat straks in het Forum?
- Vindt het initiatief uit de culturele sector over gesubsidieerde banen mooi.
- Is benieuwd of de lagere cijfers van Oog TV in 2010 zijn doorgezet en mist cijfers.
- Is blij met de opgaande lijn van deelname van scholen aan cultuureducatie.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Vraagt aandacht voor atelierbeleid (p.213), waar uitgaven achterbleven bij de begroting.
- Is het een wens of een eis dat de Oosterpoort en de Stadsschouwburg werk maken van educatiebeleid? De opmerking dat zij geen middelen vrij konden maken, lijkt laconiek (p.213).
- Sluit zich aan bij de opmerking over cultuureducatie van de Partij voor de Dieren.

Dhr. De Rook (D66):

- Is verheugd over de cijfers van cultuureducatie, met name in het voortgezet onderwijs.
- Vindt verantwoording van de forse budgetten relevant. Stelt voor van de huidige cultuurnota een soort tussenstand halverwege te maken, ook voor het opzetten van de nieuwe nota.
- Bepleit de bijna 400.000 euro – die wel is geraamd, maar niet uitgekeerd – te behouden voor de cultuursector.

Dhr. Van de Belt (Student en Stad):

- Vraagt naar andere oplossingen om naast CareX het aantal tijdelijke ateliers te behalen.
- Vraagt of er middelen komen voor onderhoud van het Kruithuis, al dan niet met cofinanciering.
- Is benieuwd naar acties en effecten van het dalend aantal bibliotheekleden.
- Hoopt op verbetering van de resultaten van het mediabeleid, al kan het lastig worden.
- Wil een manier vinden de cultuurkaart te behouden, een goede laagdrempelige methode.

Mw. Dekker (PvdA):

- Sluit zich aan bij opmerkingen over cultuureducatie, al stemmen bezuinigingen tot zorg.
- Vraagt of de gemeente actief heeft gestuurd op cultuureducatie door de Oosterpoort en de Stadsschouwburg. Gaat dit gebeuren in 2011?
- Informeert of het Kruithuis nog gebruikt kan worden, welk onderhoud het betreft en of het in 2011 gerealiseerd gaat worden.
- Informeert naar de acties van de wethouder richting het Noorderbad. Is tijdelijk gebruik mogelijk? De gemeente betaalt 100.000 euro per jaar zonder resultaat.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Is blij met de resultaten.
- Maakt zich zorgen over teruglopend bibliotheeklidmaatschap. Wat is hieraan te doen?
- Sluit zich aan bij vragen over het Kruithuis en wijst op de motie bij de begroting 2011. Hoe staat het ermee en wat is de verwachting?

Mw. Schipper (CDA):

- Vindt het positief dat de aantallen jeugdleden, bezoekers en uitleningen van de bibliotheek wel stijgen.
- Vraagt of het kijk- en luisteronderzoek van 2009 van OOG het meest recente is.
- Informeert of het percentage beoogde instellingen voor cultuureducatie realistisch is als het verdwijnt in 2011.

Mw. Rademaker (SP):

- Is enthousiast over Wijk als werkplaats en het stimuleren van amateurkunst. Waarschuwt ervoor geen professionele kwaliteitscriteria te hanteren.
- Sluit zich aan bij vragen over het Kruithuis. Staat het onderhoud op de planning?

Wethouder Schroor:

- Ziet toekomst in de bibliotheek met het stijgend aantal uitleningen en jeugdleden en de groeiende bedrijfseconomische waarde. Verwacht veel van het Forum met bijvoorbeeld nog meer aandacht en mogelijkheden voor digitale media.
- Blijft sturen op het atelierbeleid met CareX en instellingen. Voorziet door digitaliserend koopgedrag meer leegstaande winkelpanden en dus mogelijkheden voor ateliers.

- Bezieet hoe de gemeente strikter kan sturen op cultuureducatie door de Oosterpoort en de Stadsschouwburg.
- Stelt dat de bijna 400.000 euro niet-uitgekeerde middelen te maken hebben met het verschil tussen geraamde en werkelijke uitgaven. Het betreft geen korting. Conform afspraak vloeien resterende middelen terug naar de algemene middelen, waar de raad over gaat.
- Heeft nog geen middelen gevonden voor het nodige onderhoud aan het Kruithuis en komt hierop terug. Het Kruithuis is te gebruiken, maar het is niet geschikt voor alle producties.
- Blijft in gesprek met de eigenaar van het Noorderbad op zoek naar mogelijkheden. De bibliotheek is huurder. Indirect gaat het wel om gemeentelijk geld. Directe onderhuur door de gemeente is onwenselijk door de onderhoudsverantwoordelijkheid. Vrijwel elke functie vereist stevige verbouwingen en investeringen. Is in gesprek over afkoop onder de juiste voorwaarden en als er dekking voor te vinden is. Houdt de raad op de hoogte.
- Hoopt dat de staatssecretaris de cultuurkaart overeind houdt. Komt erop terug als dat niet zo is, maar verwacht niet dat de gemeente de cultuurkaart met eigen middelen kan behouden.
- Antwoordt dat eens in de twee jaar bij OOG kijk- en luisteronderzoek wordt gedaan.
- Zal nadrukkelijk bekijken hoe resultaten van de afgelopen Cultuurnota inzichtelijk kunnen worden. Wijst op de terugblik bij het opstellen van de Kadernota nieuw cultuurbeleid. Ook kijkt de Kunstraad naast de zes criteria naar resultaten uit het verleden bij het beoordelen van een aanvraag van een instelling.

De voorzitter sluit deel IV van de vergadering om 12.36.

V. Gemeenterekening 2010 – programma 6B. Welzijn en Zorg
Voorzitter: mw. A.M.J. Riemersma (Stadspartij), griffier: dhr. P. Kommerij

De voorzitter opent deel V van de vergadering om 13.00 uur.

Dhr. Van de Belt (Student en Stad):

- Ziet graag het mooie voorbeeld van samenwerking tussen Hanzehoogeschool en gemeenten wat betreft eenzame ouderen (p.172) uitgebreid, ook met de inzet van studenten.
- Vraagt hoe de gemeente met minder middelen meer hulpvragers gaat bedienen (p.177).

Mw. Van Lente (PvdA):

- Complimenteert de aanpak van de Wmo. Adviesorganen, klanten en de politiek zijn tevreden.
- Vraagt hoe de gemeente het aantal mantelzorgers op peil houdt. De druk zal toenemen en het aantal neemt af. Is tevreden over het bereik van allochtone mantelzorgers. Blijft graag goed op de hoogte van hulp en voorlichting aan jonge mantelzorgers.
- Vraagt zich af of het verstandig is 800.000 euro van de AWBZ-pakketmaatregel terug te laten vloeien naar de algemene middelen.
- Vraagt of met het aantal huisuitzettingen het aantal daklozen stijgt en of meer preventieve inzet nodig is.

Mw. Kuik (CDA):

- Steunt de inzet op eigen buurt en wijk. Schrok ervan dat slechts 21% bereid blijkt buurtgenoten te helpen. Zit er progressie in de wijkvacature- en talentbanken?
- Vindt Samen Actief-projecten goed voor activering en anderen helpen.
- Vraagt zich af of het promoten van de ontmoetingsfunctie van buurtaccommodaties veel nieuwe bezoekers op zal leveren. Bezoeken eenzame ouderen de website wel?
- Is bezorgd over het grotere beroep op mantelzorgers en het dalende animo.
- Heeft de monitor dak- en thuislozen liever gelijktijdig met de jaarrekening.

Mw. Van der Meulen (D66):

- Ziet graag vaker een concrete koppeling tussen doelstellingen en behaalde resultaten.
- Is blij dat de leefbaarheid ruim voldoende scoort.

- Betreurt dat nog niet de helft van de bewoners tevreden is over jongerenvoorzieningen. Wat is hier het afgelopen jaar aan gedaan? Vraagt aandacht voor perspectieven en voorzieningen voor alle wijken, ook Gravenburg bijvoorbeeld.
- Sluit zich aan bij de opmerkingen over mantelzorgers.
- Vraagt hoe divers het vrijwilligersbestand is.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Complimenteert het beleid, de voorzieningen en het netwerk rond ouderenwelzijn. Vitale buurten, STIP's en buurtteams doen goed werk.
- Is verheugd over het stimuleren van vrijwilligerswerk en het ondersteunen van mantelzorgers.
- Is bezorgd over financiering van ASHG en vindt aanpak van huiselijk geweld erg belangrijk.

Dhr. Blom (VVD):

- Sluit zich aan bij D66 wat betreft resultaten en doelstellingen, al is het soms lastig meetbaar.
- Blijft de activiteitensubsidie voor dagopvang van kwetsbare ouderen voortduren?
- Steunt de inzet bestaande mantelzorgers te behouden.

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Complimenteert het beleid met als uitgangspunt dat de samenleving de eigen wijk of buurt is.
- Vraagt waarom het aantal daklozen in curatieve aanpak licht stijgt. Is er een aanzuigende werking vanuit de regio door de aanpak of spelen huisuitzettingen een rol?
- Hoopt dat het lukt vrijwilligers en mantelzorgers te stimuleren, al is het treurig dat de reden hiervoor de wegwijzende verzorgingsstaat is.

Mw. Rademaker (SP):

- Sluit zich aan bij de vraag van de PvdA over de terugvloeiende 800.000 euro bij de AWBZ.
- Vraagt of de nazorg voor ex-gedetineerden na aanloopproblemen nu goed verloopt.
- Informeert hoe financiering van de aanpak huiselijk geweld in de toekomst gaat lukken.
- Verneemt van accommodatiebesturen klachten over de beheerpoule verzorgd door WerkPro. Wordt de beheerpoule na 2011 anders georganiseerd?

Mw. Postma (GroenLinks):

- Maakt zich zorgen over de incidentele financiering van de veertien goede STIP's. Hoe voorkomt de gemeente dat er straks geen geld meer voor is?

Wethouder Visscher:

- Werkt samen met studenten in de Wmo-werkplaats en maatjesprojecten. Uitbreiding is wellicht mogelijk.
- Heeft geen aanwijzingen dat het budget maatschappelijke opvang terug zal lopen. Aanpalende budgetten wel. Kijkt naar efficiënter werken door terug te komen op de verregaande specialisaties, een trend die in de hele AWBZ plaatsvindt. Daarnaast is de inzet op informele netwerken van familie en vrienden gericht, al is dat bij deze doelgroep lastiger.
- Ondersteunt en faciliteert mantelzorg zo veel mogelijk, bijvoorbeeld met een gratis Stadspas. Kan de bereidheid niet helemaal beïnvloeden. Vaak overkomt het mensen. Het opsporen en bereiken van mantelzorgers lukt steeds beter.
- Schatte dagbesteding bij AWBZ duurder in dan het was. Overblijvende budgetten vloeien altijd terug naar de algemene middelen, waar de raad over gaat. In 2011 zit er minder vet op de botten dan in 2010.
- Ziet huisuitzettingen ongeveer gelijk blijven en weinig relatie met maatschappelijke opvang. Begon dit jaar met een proef mensen voor uitzetting in de kraag te vatten.
- Stuurt een positief filmpje over talent- en vacaturebanken in de Oosterparkwijk door. In vier wijken zijn de banken aan STIP's gekoppeld.
- Wil kijken of volgend jaar de dak- en thuislozenmonitor eerder gereed kan zijn.
- Blijft worstelen met de concrete koppeling tussen doelen en meetbare resultaten. De inspanningen van de gemeente zijn niet de enige factoren die resultaten bepalen. Probeert met de leefbaarheid- en veiligheidsmonitor een beeld te geven, maar waakt voor schijnprecisie.
- Komt voor alle niet-NLA-wijken met wijkperspectieven en een passend aanbod van activiteiten, al zal dat niet altijd een fysieke accommodatie opleveren.

- Deed met succes haar best de slechte landelijke score wat betreft nazorg ex-gedetineerden te verbeteren. Nu is het een dikke voldoende. De samenwerking verloopt goed en het aantal overleggen wordt gesaneerd op dubbelingen.
- Heeft een paar weken geleden praktische afspraken gemaakt over de beheerpoule met accommodatiebesturen, die terechte kritiek hadden. Gesubsidieerde arbeid speelt ook mee.
- Buigt zich de komende jaren over de opgave om meer STIP-onderdelen structureel te financieren.
- Neemt huiselijk geweld zeer serieus en is druk bezig met de financiering. De succesvolle aanpak leidt tot meer ontdekkingen en ook financiële knelpunten.
- Heeft de diversiteit van het vrijwilligersbestand niet goed in beeld. Accommodatiebesturen lijken weinig divers vergeleken met het Platform zelforganisaties. De afgelopen tijd zijn vierhonderd allochtone mantelzorgers bereikt.

De voorzitter sluit deel V van de vergadering om 13.30 uur.

VI. Gemeenterekening 2010 – programma 7. Gezondheid

Voorzitter: mw. A.M.J. Riemersma (Stads partij), griffier: dhr. P. Kommerij

De voorzitter opent deel VI van de vergadering om 13.44 uur.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Constateert goede resultaten bij de inzet op een gezonde leefstijl en pleit voor een lange termijn.
- Vraagt of de verwijsindex zorg voor jeugd en het elektronisch kinddossier inmiddels lopen.

Mw. Rademaker (SP):

- Sluit zich aan bij de laatste vraag van GroenLinks.
- Constateert weinig deelname van multiprobleemgezinnen aan het HV2+-project. Zijn er mogelijkheden langdurige hulp te bieden? Hier is misschien meer behoefte aan.

Dhr. Van de Belt (Student en Stad):

- Ziet graag meer bundeling van projecten om deelname van scholen te bevorderen.
- Wijst erop dat het bewustmaken van kinderen op het CJG prima is, maar dat het thuis nog mis kan gaan.
- Vraagt of de extra SOA-sprekuren wijzen op een lagere drempel of een toename in SOA's.

Dhr. Evenhuis (VVD):

- Is blij met de tevredenheid over de Wmo en de aanpak van onderaf bij Gezonder Zorgen.
- Deelt de zorgen over overgewicht en de inzet op een gezonde leefstijl. Heeft de wethouder een ei van Columbus om kinderen in hun puberteit blijvend te laten bewegen?
- Stelt dat de koppeling tussen sociale achterstand en slechtere gezondheid bewezen is. Bereikt de gemeente achterstandsituaties voldoende, ook preventief?
- Begrijpt dat het bereik van mensen in sociaal isolement lastig te meten is. Hoe kan de wethouder dan toch tevreden zijn over de resultaten?

Mw. Kuik (CDA):

- Sluit zich aan bij de vraag van de VVD over de meetbaarheid van sociaal isolement.
- Schrok dat een derde van de Stadgers te dik is. Steunt de inzet op kinderen; volwassenen hebben ook een eigen verantwoordelijkheid.
- Hoopt dat de verplichte meldcode kinderen en huiselijk geweld resultaten op zal leveren.
- Vindt veel goed en vanzelfsprekend. Ga zo door.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Sluit zich aan bij eerdere vragen en steunt de aandacht voor overgewicht.
- Constateert een daling van alcoholgebruik onder de zestien jaar, scherper dan landelijk. Doet Groningen het zo goed of zijn er andere oorzaken?

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Vraagt meer aandacht voor de rol van een gezonde, warme, gezamenlijke maaltijd. Het is sociaal, gezond en leidt tot minder snacken. Groenten zijn gezonder dan vlees.
- Vraagt hoe dierenartsen betrokken worden bij het signaleren van kindermishandeling.

Mw. Van Lente (PvdA):

- Vindt de evaluatie Gezonder Zorgen II en de opmaat naar deel III er goed uitzien.
- Hoopt dat gezondheidsverschillen tussen laag- en hoogopgeleiden gelijktrekken, al zijn veel factoren lastig te beïnvloeden.
- Maakt zich zorgen over overgewicht, al lijkt er stabilisatie op te treden. Is bekend welke beleidsonderdelen werken? Bijvoorbeeld het project in Vinkhuizen? In het VNG-magazine stond een interessant Frans model om jongeren op gezond gewicht te krijgen.
- Vraagt of de 1500 euro en flyers voor scholen een beter binnenklimaat hebben opgeleverd.

Mw. Van der Meulen (D66):

- Leest veel over alcohol en jongeren, maar uit de Stadsmonitor blijkt het vooral voor ouderen een probleem. Hoe kan dit en wat heeft het college hieraan gedaan?
- Ondersteunt meer aandacht voor voedsel en educatie. Groningen wordt straks hoofdstad van de smaak.
- Oppert bij succes het project tegen overgewicht in Vinkhuizen – Dik doun – uit te rollen.

Wethouder Visscher:

- Hoopt structureel aandacht te blijven houden met Menzis voor een gezonde leefstijl nu het ministerie van VWS het uit het basispakket lijkt te gaan halen.
- Heeft geen ei van Columbus voor bewegende pubers, maar wijst op de inspanningen van wethouders De Vries en Pastoor sport en onderwijs te koppelen. Probeert de openbare ruimte nog aantrekkelijker te maken om te gaan bewegen.
- Probeert vanuit duurzaamheid en gezondheid te stimuleren dat mensen bewust bezig zijn met voeding. Verse voeding uit de regio en rustig gezond samen eten krijgen aandacht, ook in CJG's door samen te koken en te eten met kinderen en ouders.
- Probeert in het nieuwe programma projecten meer te bundelen en te prioriteren om succesvolle interventies te bestendigen en overdaad te voorkomen.
- Hanteert in Gezonder Zorgen nog steeds de aanpak van onderop en het inzetten op problemen die groot en beïnvloedbaar zijn.
- Kijkt of de inzet van de gemeente goed was als het moeilijk blijkt resultaten er rechtstreeks aan te koppelen.
- Komt binnenkort met een eindrapportage van het project alcohol en jeugd. Gebruik onder de zestien jaar daalt, maar blijft blijvende schade opleveren in de ontwikkeling van kinderen. Steunt VNN en voorlichtingscampagnes tegen alcoholmisbruik, ook voor ouderen en ouders.
- Antwoordt dat de actie met flyers over het binnenklimaat op scholen vooral was gericht op gedrag. Technisch goede voorzieningen leveren bij verkeerd gebruik geen goede resultaten op. Komt terug op de stand van zaken rond het binnenklimaat.
- Is over het algemeen tevreden over de verwijfsindex Zorg voor jeugd. Beroepskrachten zien meer het nut in en hun werk wordt vergemakkelijkt. Er blijven verbeterpunten.
- Ziet vaak dat een ander zorgaanbod dan HV2+ de oplossing kan zijn. Ziet belangstelling voor langdurige ondersteuning. Betreft de ervaringen met HV2+ en zorgaanbieders bij het overnemen van de AWBZ-begeleiding van het Rijk.
- Heeft het voornemen 'Dik doun' bij succes uit te rollen. Dat geldt voor elke succesvolle interventie.
- Constoteert meer bereidheid tot SOA-tests. Alleen chlamydia komt meer voor.
- Verdiept zich in het contact met dierenartsen over het signaleren van kindermishandeling. Dierenartsen spelen ook in OGGz-zaken een rol.
- Constoteert dat het probleem van eenzaamheid bestaat en toe zal nemen door maatschappelijke ontwikkelingen. Blijft zich ervoor inzetten sociale cohesie via STIP's, CJG's, vensterscholen, huisbezoeken en netwerken te bevorderen. Zoekt de cijfers na.

De voorzitter sluit deel VI van de vergadering om 14.16 uur.

VII. Gemeenterekening 2010 – programma 10. Integratie
Voorzitter: dhr. J.M. van Keulen (VVD), griffier: mw. G. Mulder

De voorzitter opent deel VII van de vergadering om 14.30 uur.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Is tevreden over de ondersteuning aan het platform LGBT en de voorbereidingen voor Roze Zaterdag. Ziet uit naar dit evenement.
- Verbaast zich over de lovende woorden over het Platform zelforganisaties, dat bij zou dragen aan de gemeentelijke aanpak, en de halvering van de subsidie. Komt hierop terug.
- Steunt de goede inzet voor asielzoekers en vluchtelingen, zoals het voortzetten van de projecten Kindersteun en Perspectief voor alleenstaande minderjarige vluchtelingen.

Mw. Kuik (CDA):

- Vraagt waarom de minder gunstige sociaaleconomische positie van migranten aan de kredietcrisis zou liggen.

Mw. Dekker (PvdA):

- Sluit zich aan bij de verbazing van GroenLinks over de bezuiniging op zelforganisaties.
- Complimenteert het college met de vele resultaten, zoals recent het handvest diversiteit.
- Vraagt of het aantal meldingen van discriminatie stijgt door een verlaagde drempel of vergroting van het probleem. Waarom vragen scholen minder om informatie?
- Kan zich voorstellen dat huisvestingsbeleid voor inburgeraars zich richt op mensen die zich echt in Groningen willen vestigen. Lukt het voor 1 juli de taakstelling te halen en wat zijn de gevolgen als het niet lukt?
- Vindt mannenemancipatie bijzonder, maar leest geen resultaten.

Mw. Van der Meulen (D66):

- Bepleit participatie van alle Stadgers te verbeteren en geen hokjes of apart beleid te hanteren. Is hun positie economisch, sociaal, educatief en cultureel verbeterd?
- Vraagt welke resultaten de grote inzet op allochtone vrouwen opleverde. Zijn er meer op de arbeidsmarkt beland?
- Vraagt in hoeverre de stichting BISA erin is geslaagd beleid uit te voeren in de praktijk.
- Sluit zich aan bij vragen over zelforganisaties en mannenemancipatie.

Mw. Rademaker (SP):

- Is tevreden over het beleid voor vluchtelingen en asielzoekers. Zo is het project voor Somalische Groningers goed gaan lopen. Inzet van speciale middelen moet doorgaan zolang het nodig is.
- Ziet dat het steeds beter gaat met Antilianen en Arubanen; dat rechtvaardigt de specifieke gemeentelijke inzet.

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Is lid van een emancipatiebeweging voor alle dieren en roemt het beleid.
- Heeft de indruk dat het klimaat voor homo's en transgenders is verslechterd en mist dat in de stukken.
- Komt vrouwenbesnijdenis niet tegen. Is er een beeld van deze vaak verborgen ellende? Kan de wethouder het beleid vrouwelijke gidsen op te leiden toelichten?

Wethouder Visscher:

- Beantwoordt zo snel mogelijk de vraag over de huisvestingstaakstelling van de PvdA.
- Merkt dat veel emancipatieclubs beter samenwerken. Zo is het LGBT-platform succesvol. Dit blijkt ook uit landelijke metingen. Hoopt op een prachtige Roze Zaterdag.
- Waardeert het Platform zelforganisaties. Kent veel subsidiemogelijkheden voor activiteiten buiten gemeentelijke budgetten en wil hierbij helpen. De basissubsidie blijft ongemoeid. Denkt dat het platform net zo succesvol kan blijven. Samenwerking met bijvoorbeeld het Wmo-platform en binnen accommodaties lukt ook beter en werkt besparend.

- Zal met het Discriminatie meldpunt bespreken waarom scholen minder informatie opvragen. Er is veel aandacht voor meldingen. Wekelijks bekijken het meldpunt en de politie ook of geweldsincidenten een discriminerende achtergrond hebben.
- Antwoordt dat allochtone Stadlers relatief vaker laagopgeleid en tijdelijk werk doen. Hun positie is daarmee gevoeliger voor de economische conjunctuur.
- Kondigt een brief aan over de resultaten van het beleid gericht op Somaliërs.
- Dringt er onder leiding van Rotterdam met gemeenten op aan dat de minister de toegezegde subsidie aan BISA niet met een jaar zal bekorten. De wethouder is tevreden over BISA.
- Leest in een rapport dat GGD, medici en het CMO provinciaal zeer nauw samenwerken op het gebied van vrouwenbesnijdenis.
- Heeft geen harde cijfers over mannenemancipatie. Het Advies- en steunpunt huiselijk geweld drong erop aan in te zetten op mannen die de ontwikkeling van vrouwen kunnen beperken. Sommige CJG's zijn bezig met vaderkookclubs bijvoorbeeld.

De voorzitter sluit deel VII van de vergadering om 14.55 uur.

VIII. Gemeenterekening 2010 – programma 3. Leefomgeving **Voorzitter: dhr. J.M. van Keulen (VVD), griffier: mw. G. Mulder**

De voorzitter opent deel VIII van de vergadering om 15.15 uur. 5.16.40-5.52.26

Dhr. Seton (CDA):

- Complimenteert het college met minder geld praktisch hetzelfde niveau te halen met 'Schoon, heel en veilig'.
- Leest dat de overschrijding van de A-brug ten koste ging van wegonderhoud in Coendersborg en Noordwest. Hoe onderbouwt het college deze verschuiving?
- Vraagt of geld dat door de invallende winter niet uitgegeven werd, benut had kunnen worden om de strooi-problematiek op te lossen.
- Leest dat het aantal inbraken per duizend woonruimten is gedaald, terwijl de Stadsmonitor meldt dat het aantal inbraken per duizend inwoners is gestegen. Hoe zit het?
- Neemt geen genoegen met ontbrekende resultaten bij jeugd aanpak door de veranderde registratie bij de politie. Hoe is vast te stellen dat geld goed besteed is?
- Complimenteert het boven verwachting behalen van de aanrijtijden door de brandweer.

Dhr. Evenhuis (VVD):

- Is met de burgers tevreden over het goed gemeten beleid. De betrokkenheid van burgers is gelukkig groot.
- Constateert ergernis over rommel op straat en wildplassen in met name de binnenstad.
- Denkt dat de lage score op groenvoorzieningen zal verbeteren door het nieuwe hondenbeleid.
- Vindt het prettig dat rond Bruilweering rust ontstaat. Vraagt een toelichting op de plannen in het noordelijke deel riolering aan te leggen.
- Verwacht veel van Smartphone-applicaties om betrokkenheid van burgers verder te vergoten.
- Valt het op dat de laatste tien jaar de afvalscheiding niet echt is toegenomen. Hoe kan dat?

Dhr. Van der Veen (GroenLinks):

- Is positief over de behaalde BORG-resultaten.
- Vindt veiligheid, aanpak mensenhandel, uitgaansgeweld en jongeren belangrijke thema's.
- Leest als doelstelling een afname van het aantal meldingen huiselijk geweld. Ziet liever meer meldingsbereidheid en daardoor wellicht een groter aantal meldingen.
- Vindt bij verduurzaming van lokale evenementen alleen Noorderzon wat weinig. Wat doet het college om dit te stimuleren en kan vergunningverlening een rol spelen?

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Complimenteert de operationele kwaliteit van de brandweer.

- Is blij met de ketenregisseur mensenhandel, maar heeft zorgen voor de toekomst. Komt hierop terug.
- Heeft veel gehoord over last van kabelstoringen in straatverlichting. Het doel is niet gehaald.
- Vraagt hoe het staat met de afspraken tussen zorg- en justitieketen bij de aanpak van jeugd.

Dhr. Van Rooij (Student en Stad):

- Is positief over de huidige BORG-scores en bezorgd over de gevolgen van bezuinigingen op lang-cyclisch onderhoud. Levert dat niet grotere problemen en hogere kosten op?
- Is benieuwd welk effect de hogere bijdrage aan festivalorganisaties in 2009-2013 heeft gehad.
- Hoort graag hoe voorlichting over de gratis brandveiligheidscheck tijdens de Keiweek zal gaan.

Dhr. Moes (PvdA):

- Leest dat tekorten bij openbare verlichting gedekt worden door uitstel van gepland onderhoud. Vraagt om een meer structurele oplossing.
- Hoort dat bronscheiding technisch niet nodig is. Zit hier een bezuinigingsmogelijkheid in?
- Informeert naar de oorzaken van verhoogd ziekteverzuim bij de Meldkamer en ziet graag een meerjarenperspectief.
- Vindt Groningen een aantrekkelijke stad, die schoon, heel en veilig is.

Mw. Van der Meulen (D66):

- Is positief over tevredenheid en betrokkenheid van burgers bij onderhoud.
- Vraagt of andere bronnen dan de politie jeugdoverlast zichtbaar kunnen maken.
- Is bezorgd over de effecten van bezuinigingen op de aanpak van mensenhandel en de zorgcoördinator.

Mw. Rademaker (SP):

- Is onlangs al uitvoerig op de BORG ingegaan.
- Vindt het positief dat steeds meer mensen bij het onderhoud van de stad betrokken raken.
- Sluit zich aan bij de vragen over mensenhandel.

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Mist specificatie van vuurwerk bij evenementen. Dit kostte ongeveer 48.000 euro, nog los van de gewonden.
- Vraagt hoe afstemming met het waterschap verloopt over ongezuiverde lozingen bij Bruilweering.
- Herinnert zich dat de ergernis over hondenpoep juist is afgenomen door schouw vanaf de weg.
- Complimenteert de uitrol van burgerparticipatieprojecten als Lentekriebels.
- Geloofd niet zo in het bestaan van onkruid. Elke plant heeft een functie in het ecosysteem. Het is beter 'onkruid' te laten staan als de veiligheid niet in het geding is.

Wethouder Visscher:

- Is tevreden dat het BORG-niveau met minder middelen op peil is gehouden, al is dat geen garantie voor de toekomst. Het college blijft goed monitoren en rapporteren.
- Komt met een nadere uitwerking van de effecten van de bezuinigingen op lang-cyclisch onderhoud.
- Wijst erop dat niet gespaard is voor grote vervangingen van kunstwerken als viaducten en bruggen, terwijl er veel bijna op zijn. Komt met een inventarisatie en een voorstel. Hier valt ook de openbare verlichting onder.
- Heeft de overschrijding van de A-brug binnen het programma opgelost ten koste van wegen.
- Voert gestopte activiteiten door de vroege winter in het jaar daarop uit.
- Geloofd niet dat de scheidingsfabriek papier en glas kan onderscheppen, maar wil hier nader over spreken. Plastic en organisch afval worden wel goed gescheiden.
- Is ook verheugd over de aanrijtijden van de brandweer.
- Antwoordt dat een nieuwe indicator aanpak jeugd in de maak is. De leefbaarheid- en veiligheidsmonitor geeft wel inzicht in overlast door groepen jeugd; dat was 11% in 2008 en 9% in 2010.

- Neemt de zorgen over de voortzetting van de aanpak van mensenhandel mee en vindt het thema belangrijk.
- Antwoordt dat een voorstel over brandveiligheid niet voor 6 juli klaar is. De brandweer is wel op de Keiweek aanwezig met een stand met folders, dit jaar nog intensiever.
- Is bezig met Bruilweering wat betreft riolering en openbare ruimte. Overleg met de bewoners vindt nu plaats.
- Definieert onkruid als een plant die op een plek staat waar je hem niet wilt hebben. Is wel bezig met verruiging van groengebieden. Wil de stad ook toegankelijk houden en mooi bloeiende planten niet laten overwoekeren.
- Heeft de verduurzaming van evenementen gepland voor de tweede helft van 2011.
- Treft maatregelen voor het ziekteverzuim in de Meldkamer, dat vooral het ambulancedeel betreft en vele redenen heeft. Komt hier een keer nader op terug.
- Antwoordt dat afvalscheiding lastig is te behalen. Zet in op bewustwording en het faciliteren van het gescheiden aanbieden van afval. Verhoudingsgewijs doet Groningen het niet slecht.
- Komt schriftelijk terug op de tegenstrijdige lijkende cijfers over inbraken.

De voorzitter sluit deel VIII van de vergadering om 15.51 uur.

IX. Gemeenterekening 2010 – programma 2B. Verkeer en vervoer **Voorzitter: dhr. J.M. van Keulen (VVD), griffier: mw. G. Mulder**

De voorzitter opent deel IX van de vergadering om 16.00 uur. 6.01.38-6.41.45

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Kreeg als verklaring voor vertragingen bij het ambtelijk vragenuur als oorzaken te horen capaciteit, overleg aan omwonenden en technische complexiteit. Vraagt speciale aandacht voor de Laan Corpus den Hoorn en de bereikbaarheid van het Martiniziekenhuis.
- Constoteert dalingen in aantallen auto's, fietsers, passagiers Citybus, OV-reizigers en parkeergaragebezoeken. Is de gemeente goed bezig geweest? Wat kan beter? Zijn slecht scorende bereikbaarheid en tarieven van parkeergelegenheden een oorzaak?
- Vraagt of de druk op het wegstelsel de komende jaren toch toe zal nemen.

Dhr. Spakman (PvdA):

- Vraagt of er een verband is tussen de achterstand in uitvoering van projecten en het niet halen van doelstellingen voor fietsers in het binnenkordon. Er bleef 11 miljoen euro over van het budget voor fietsmaatregelen 2006-2010.
- Vraagt zich af of de hoge kosten van de fietsbruggen wel in verhouding staan tot hun bijdrage aan fietsmobiliteit. Ziet in het vervolg vooraf graag een kwantitatieve onderbouwing.
- Verzoekt niet-werkende wachttijdvoorspellers goed af te stellen.
- Is tevreden over de voortgang van de tramprojecten en de serieuze behandeling van het stationsgebied.
- Vraagt waarom de toename van de P+R Citybus slechts 50% is ten opzichte van 2000. Het aantal van 3 miljoen in 2014 vereist een hoger tempo. Zegt dat iets over tekortschietend beleid of onrealistische ambities?
- Herkent de spanning tussen leefbaarheid en autobereikbaarheid.
- Is verheugd over de samenwerking met de provincie bij de Oostelijke Ringweg, maar ontevreden over de Noordzeebrug. Wordt de fysieke aanpak in 2011 of 2012 echt zichtbaar?
- Vraagt of het covenant mobiliteitsmanagement echt werkt of bij intenties blijft.
- Wil weten waarom het lastig is het percentage binnenstedelijke verplaatsingen per auto te laten dalen.
- Waarschuwt al jaren dat het Parkeerbedrijf geen oneindige geldbron is. In 2010 was het resultaat 2,7 miljoen euro negatief en tegenvallend. Is benieuwd naar de oplossingen, maar zit niet te wachten op het verlengen van exploitatietermijnen.

Dhr. Seton (CDA):

- Verbaast zich dat het aantal grote projecten oorzaak is van vertragingen. Destijds is hierop gewezen en zou het geen probleem zijn. Gaat het college hier in de toekomst anders mee om?
- Gelooft in de waarde van wachttijdvoorspellers en pleit voor juiste afstelling.
- Wijst erop dat het aantal passagiers van de Citybus daalt, terwijl een argument voor de tram juist veronderstelt dat dit aantal stijgt. Is het argument nog actueel?
- Vraagt of het college bezuinigingen op 'Diverse verkeersmaatregelen' heroverweegt nu deze goed blijken te werken met betrokkenheid uit de wijken.
- Wijst de PvdA erop dat zij de buffer uit het Forum uit het Parkeerbedrijf financierde.
- Informeert in hoeverre het goede gebruik van P+R de bezettingsgraad van parkeergarages onder druk zet.
- Vindt het toevallig dat de 1,2 miljoen euro overschrijding bij de tram precies overeenkomt met 1,2 miljoen euro aan declarabele ambtelijke uren. Het geld had dan nog steeds anders besteed kunnen worden.

Dhr. Benjamins (D66):

- Ziet veel grote en kleine projecten, maar gaat het wel goed? Aantallen fietsers en OV-reizigers blijven achter. Er zijn geen waarneembare effecten op autobereikbaarheid. Het Parkeerbedrijf heeft een negatief resultaat van 2,7 miljoen euro.
- Vraagt of de gemeente genoeg gegevens heeft om een effectief beleid te voeren. Hoe denkt het college over de wens van Provinciale Staten voor een hernieuwing van de netwerkanalyse uit 2006?
- Wil weten hoe het college aankijkt tegen het risico van druk op capaciteit door de vele projecten voor de nota 'Duurzaam bereikbaar'.

Dhr. Van Rooij (Student en Stad):

- Constateert verhoogde irritatie bij wachttijdvoorspellers die niet functioneren door de oude software van nabije verkeerslichten. Stelt voor de voorspellers uit te schakelen tot hopelijk spoedig de nieuwe software is geïnstalleerd.
- Pleit voor meer prioriteit voor fietsparkeren. Hoe gaat het college dit verbeteren?
- Vraagt of de wethouder verwacht dat de doelstelling 420 van de 650 haltes toegankelijk te maken in 2015 gehaald wordt. In 2010 zijn slechts 10 haltes gedaan, het totaal staat op 95.
- Is geschrokken van het negatieve resultaat van het Parkeerbedrijf terwijl er niet veel meer gebruik wordt gemaakt van het OV. Hoe is dit op te lossen?
- Ziet een taak voor de gemeente in het structureren van het overvloedige aanbod voor scholen om hun omgeving veiliger te maken in plaats van extra aanbod te doen.

Dhr. Van der Veen (GroenLinks):

- Vindt het een helder hoofdstuk, waaruit ook blijkt wat niet goed is gegaan.
- Betreurt uitstel van fietsparkeerprojecten, die bijdragen aan een duurzame stad.
- Maakt zich zorgen over de onderbesteding en vertraging van het halteplan. Wanneer verwacht het college de doelstellingen te behalen?
- Denkt dat het Convenant Mobiliteitsmanagement een goed middel kan zijn. Hoe verleidt het college werkgevers om hier gebruik van te maken? Zijn er al effecten in de eigen organisatie?
- Sluit zich aan bij de zorgen over het negatieve resultaat van het Parkeerbedrijf en wacht mogelijke oplossingen voor de zomer af.

Dhr. Evenhuis (VVD):

- Complimenteert het college met de massabijeenkomsten over de Zuidelijke Ringweg.
- Vindt de tweede fase van de tram nog onduidelijk.
- Vraagt hoe het staat met de oplossing van de OV-as Peizerweg over de Stationsweg.
- Waardeert de ontwikkeling van de transferia.
- Is kritisch over de doorstroming van de Van Ketwich Verschuurlaan, de dynamische reisinformatie, de bereikbaarheid van de GasUnie en de parkeergarage Damsterdiep. Verwacht bij dit laatste geen problemen meer tot de oplevering.

- Wijst op de forse verhoging van parkeertarieven, in de Haddingestraatgarage in een jaar van 14 euro naar 24 euro. Stelt voor betaald fietsparkeren voor bijvoorbeeld 1 euro of met abonnementen in te voeren.
- Steunt de inzet voor een veilige schoolomgeving.

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren):

- Betreurt de terugslag in de voorheen stijgende fietsmobiliteit en de achterblijvende aantallen OV-reizigers.
- Steunt het beleid van kleine verkeersmaatregelen in de directe woonomgeving.
- Vindt de voordelen van P+R-parkeren opwegen tegen de nadelen voor de bezetting van parkeergarages. Geeft in overweging de tarieven van parkeergarages te verhogen voor parkeren langer dan twee uur.
- Hoopt dat de uiteindelijke statistieken van de verkeerslachtoffers aansluiten bij de indicatie, die landelijk onder het gemiddelde ligt.

Mw. Rademaker (SP):

- Is ook ontstemd over het tekort van het Parkeerbedrijf. Het succes van P+R-terreinen heeft inderdaad nadelen voor parkeren in de stad.
- Sluit zich aan bij de vraag van het CDA over ambtelijke inzet à 1,2 miljoen euro voor de tram en of een andere besteding mogelijk was geweest.
- Hoort graag of de aansluiting van de OV-as Peizerweg op schema ligt.
- Vraagt hoe het staat met een permanente oplossing van het per abuis aangelegde stuk asfalt bij de Concourslaan en de Zuidelijke Ringweg.

Dhr. Dijk (SP):

- Vraagt hoe het kan dat het busnetwerk in 2010 nagenoeg gelijk is gebleven aan dat van 2009. Dit wordt als verklaring gegeven voor de achterblijvende groei van OV-reizigers.

Wethouder Dekker:

- Stelt dat de investeringen van 1,8 miljard euro voor het Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer ook een belasting vormen voor het ambtelijk apparaat. Toch besteedt de dienst ook veel tijd aan kleine verkeersknelpunten met participatie. Het schrappen van projecten is ingewikkeld en vertragingen komen voor.
- Bestrijdt dat er onvoldoende cijfers zijn en verwijst naar de Stadsmonitor. Teruggaande mobiliteit is een landelijke trend en hangt samen met de crisis.
- Is bezig met een nieuwe verkeersanalyse en wacht op provinciale cijfers. De netwerkanalyse is een zaak van de Regiovisie Groningen-Assen. Concludeert uit tegenvallende cijfers in 2010 nog niet dat de tram niet meer nodig is.
- Wil bekijken waarom P+R-gebruik minder is gegroeid sinds 2000. Vermoedt dat P+R een andere doelgroep heeft dan parkeergarages, waar een hele dag parkeren erg duur is.
- Stelt dat het negatieve resultaat van het Parkeerbedrijf ook te verklaren is door hogere kosten.
- Kijkt vooraf goed of fietsbruggen een goede verbinding opleveren. Zo is de Plataanbrug belangrijk voor de ontsluiting van Zernike. Gaat alle projecten in het programma dit najaar wel kritisch bekijken in het licht van bezuinigingen.
- Presenteert in juli het schetsontwerp van de Zuidelijke Ringweg.
- Is in de Regiovisie Groningen-Assen de eerste tramlijn van fase 2 aan het bepalen. Daarna zal fase 2 concreter worden.
- Stelt dat het project Veilige schoolomgeving mede zo duur is door de participatie en het creëren van draagvlak en betrokkenheid. De raad koos voor maatwerk per school.
- Heeft ervoor gekozen tien lastige bushaltes als eerste toegankelijk te maken. Gaat ervan uit dat het vervolg sneller zal gaan. Komt terug op een mogelijk probleem met het Wmo-budget.
- Stelt dat de niet-begrote inzet van 1,2 miljoen euro aan ambtelijke uren voor de tram budgettair-neutraal is. Het geld had niet ergens anders aan uitgegeven kunnen worden.
- Antwoordt dat de HOV-as niet over de Stationsweg gaat. Doel is wel aan te sluiten op de zuidkant van het stationsgebied. Twee knelpunten zijn de gewenste staande mastenroute van de provincie en regelstations, die ProRail meer op afstand wil hebben. Verzoekt met ProRail de minister om uitstel om hier serieus naar te kunnen kijken.

- Antwoordt dat de provincie een voorstel over de Noordzeebrug heeft teruggehaald en dit onvoldoende communiceerde. Hoopt binnen een maand uitsluitel te krijgen. Wil een koppeling maken met een fietsverbinding vanuit Winsum.
- Ziet uitbreiding van het busnetwerk niet als een bezuiniging.

De voorzitter sluit deel IX van de vergadering om 16.40 uur.

X. Gemeenterekening 2010 – programma 5. Duurzame ontwikkeling
Voorzitter: mw. A. Postma (GroenLinks), griffier: mw. M. Wechelaer

De voorzitter opent deel X van de vergadering om 16.45 uur.

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren):

- Is blij dat Groningen koploper is op het gebied van FairTrade, energiebesparing openbare verlichting en duurzame aankoop.
- Constateert dat duurzame stedenbouw nog geen structureel onderdeel van de werkwijze is. Successen zijn vooral te wijten aan initiatieven van ontwikkelaars en corporaties. Komt binnenkort met een initiatiefvoorstel om doelen beter te halen.
- Vraagt hoe het duurzaamheidscentrum de komende jaren beter gepositioneerd kan worden.
- Vraagt of het algemene beeld wel klopt dat bodemsanering over het algemeen goed verloopt. Wijst op twee incidenten: de bodemverontreiniging van het Gideonterrein en het verkeerd baggeren in de Van Brakelvijver.
- Is blij dat afvalscheiding stijgt, maar vraagt meer aandacht voor bewustwording door meer aan bronscheiding te doen.
- Hoopt dat de gemeente meer stimulerend inzet op groen gas, vooral bij vervoer.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Ziet positieve voorbeelden in de energieneutrale nieuwbouw van SOZAWE, duurzaam inkopen en het gemeentelijk wagenpark.
- Heeft zorg over energiezuinige nieuwbouw. Slechts 10% is onder de EPC-norm van 0,7. Meerstad valt slechter uit.
- Ziet geen verbetering bij energiegebruik van gemeentelijke gebouwen. De ambitie van 50% energieneutraal in 2012 lijkt ver weg.
- Vraagt naar de oorzaken van tegenvallers en hoe het college het anders aan gaat pakken.
- Sluit zich aan bij de vraag van Partij voor de Dieren over het duurzaamheidscentrum.

Mw. Van der Meulen (D66):

- Geeft complimenten voor de energiebesparing en de positieve houding van Stadgers tegenover duurzaamheid.
- Sluit zich aan bij de zorgen over stedelijk ontwikkelingsbeleid en duurzaamheid.
- Heeft altijd gepleit voor een creatieve en toegankelijke plek waar duurzaamheid is te beleven.
- Vindt de doelen van duurzaam ondernemen algemeen geformuleerd. Welke prikkels heeft het college de afgelopen jaren gegeven om duurzaam te ondernemen?

Dhr. Evenhuis (VVD):

- Ziet dat duurzaamheid een belangrijk en populair onderwerp is geworden.
- Heeft plannen ingediend over duurzame mobiliteit.
- Signaleert dat bij sommige gemeentelijke diensten lampen en computers aan blijven.
- Stelt dat doorstroom en de groene golf in het verkeer ook duurzaamheid bevordert.
- Pleit ervoor bij Meerstad waterbesparing bij woningen toe te passen.

Dhr. Dijk (SP):

- Is benieuwd hoe het gaat met het duurzaamheidscentrum.
- Vraagt hoe het kan dat het energieverbruik van de eigen organisatie onbedoeld met 2% is gestegen. Hoe kan dat anders?

Dhr. Van Rooij (Student en Stad):

- Vindt het goed dat duurzaamheid steeds meer tussen de oren komt.
- Ziet een belangrijke rol voor groen gas. Groningen kan koploper van de wereld worden.
- Is tevreden met de goede resultaten van de motie over Natuur- en Duurzaamheidseducatie.
- Vraagt of de doelen van duurzaam ondernemen wel realistisch zijn, aangezien de resultaten in 2010 ver achterbleven.
- Vindt dat de eigen organisatie het goede voorbeeld moet geven. Zo zouden de minst schone auto's van de Bestuursdienst vervangen kunnen worden door auto's op groen gas.

Dhr. Bolle (CDA):

- Sluit zich aan bij de vragen over het duurzaamheidscentrum.
- Vraagt of de wethouder 60% hergebruik van afval in 2015 verwacht te halen, terwijl de stijging in 2010 gering was.
- Vindt het zorgelijk dat doelen van duurzaam ondernemen lang niet gehaald worden. Hoe kijkt de wethouder hier tegenaan?

Dhr. Spakman (PvdA):

- Is altijd onder de indruk geweest van de zorgvuldige benadering van duurzaamheid. Het is goed dat G-kracht nu ook onder duurzaamheid valt.
- Sluit zich aan bij de opmerkingen van GroenLinks over de gebouwde omgeving en vraagt bijzondere aandacht voor de zuinigheid en frisheid van schoolgebouwen.
- Complimenteert de praktische aanpak van het bodembeheer en de spoedlocaties. Nascheiden bij afvalbeheer is prima. Het is mooi dat Attero vooroploopt in de productie van groen gas.
- Wil scherper zijn op de afvaltarieven; 100% dekking is echt genoeg.
- Vraagt hoe succesvol het beleid is om afvalstoffen te verminderen.
- Noemt stil asfalt effectief en een zege voor omwonenden.
- Is tevreden over de biobussen en de tankstations voor groene brandstoffen.
- Ziet nog een lange weg te gaan om geluidsoverlast en vervuiling door tweetaktbrommers tegen te gaan en komt hier bij de Voorjaarsnota op terug.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Vindt het ook jammer dat positionering van het duurzaamheidscentrum lastig is.
- Mist een grafiek op p.136 over de ontwikkelingen van verkeersintensiteit.
- Is benieuwd naar verdere stappen door geluidsrichtlijnen van de EU.
- Ziet niet hoe het college afvalscheiding dichterbij de burgers heeft gebracht.
- Juicht dimmers toe, maar die hebben alleen zin als lantaarnpalen het doen.
- Zal met betrekking tot vorig jaar kijken welke stappen tegen ronkende taxi's zijn ondernomen.
- Sluit zich aan bij de opmerking van de PvdA over brommers. Het is een grote ergernis.

Wethouder Dekker:

- Bespreekt voor het laatst het aparte hoofdstuk duurzame ontwikkeling. In het vervolg wordt duurzaamheid een integrale beleidsafweging en verantwoordelijkheid.
- Komt in het Masterplan terug op energiebesparing bij gemeentelijke diensten en particuliere bestaande bouw. Met de corporaties zijn in het NLA ambitieuze afspraken gemaakt.
- Wijst erop dat duurzaamheidsbeleid vaak faciliterend en stimulerend is. Geeft toe dat doelen onvoldoende zijn gehaald en blijft hier aandacht voor vragen. Afspraken in Meerstad hadden ambitieuzer gekund.
- Gaat energiebesparing bij gemeentelijke diensten centraal aanpakken.
- Concludeert dat de formule van het duurzaamheidscentrum misschien niet klopt. Wil kijken met het bestuur welke formule wel werkt.
- Is voor de productie van groen gas in regionaal of nationaal verband. Voelt er weinig voor een wereldcentrum te worden met aan- en afvoer van producten. De status van Energy Port kan helpen.
- Zet de komende tijd in op de grote bedrijven wat betreft duurzaam ondernemen.
- Spreekt bij de tarievennota nader over hoe de hoogte van de afvalstoffenheffing zich verhoudt tot de reserve en of een tariefverlaging aan de orde is.

Wethouder Visscher:

- Heeft naar aanleiding van de twee incidenten die de Partij voor de Dieren vorig jaar meldde, geprobeerd de aanpak zo te veranderen dat herhaling uitblijft.
- Is bezig de gedragscode stedelijke ontwikkeling te implementeren.
- Kiest in een aantal gevallen voor nascheiding vanwege infrastructuur en de compacte binnenstad. Ook qua duurzaamheid is het goed te verantwoorden. Bewustwording speelt een rol bij inzameling van papier, glas en klein chemisch afval.
- Vindt de doelen van hergebruik van afval realistisch en is maatregelen aan het uitvoeren.
- Brengt afvalscheiding dicht bij de burgers door klein chemisch afval juist op koopavonden in te zamelen en het vaker ophalen van papier in sommige wijken.
- Is bij een eerdere sessie al op de lantaarnpalen ingegaan.
- Heeft het afgelopen jaar voorstellen gedaan voor de te hoge reserve afvalstoffen, waaronder de kwijtscheldingsregeling.

XI. Gemeenterekening 2010 – programma 4. Woonklimaat
Voorzitter: mw. A. Postma (GroenLinks), griffier: mw. M. Wechgelaer

De voorzitter opent deel XI van de vergadering om 17.30 uur.

Mw. Kuik (CDA):

- Steunt het streven 10% van nieuwbouw via particulier opdrachtgeverschap in te gaan vullen. Waarom is dit niet behaald?
- Leest dat de slaagkans een sociale woning te krijgen iets is gedaald. Studentenhuisvesting is bijgesteld van 4200 naar 4600 eenheden. Hoeveel zijn tijdelijk en hoeveel vast?
- Vindt het goed dat starters niet vergeten worden.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Valt het op dat gezinnen de stad uittrekken. Verbaast en betreurt het als het om beleidskeuzes zou gaan met projecten in de omgeving van de stad.
- Is bezorgd over het feit dat het niet gelukt is het doel van kleinschalige verpleeghuislocaties te behalen.
- Leest dat het ligplaatsenareaal van de woonschepenhaven niet is uitgebreid omdat de raad in zou zetten op de uitstraling. Meent dat de raad beide doelen willen bereiken.
- Begrijpt de terugloop in nieuwbouwaantallen door de crisis, maar ziet ook activiteiten.

Dhr. Blom (VVD):

- Is verheugd dat het gelukt is de totale nieuwbouwproductie op peil te houden. Veel is wel door incidenteel geld mogelijk gemaakt, zoals de startersleningen.
- Complimenteert het behalen van de doelstellingen jongerenhuisvesting, al is dit nog onvoldoende om de groei aan studenten op te vangen. Heeft de voorkeur voor tijdelijke ontwikkelingen op het SuikerUnie-terrein.
- Constateert dat de gemeente een maximum van vijfhonderd gezinnen beoogt die jaarlijks de stad verlaten. De gemeente ondernam geen actie omdat de markt zijn werk moest doen, met als gevolg dat 1318 gezinnen de stad verlieten. Is Meerstad wel zo'n trekpleister? Of prijst de gemeente zich uit de markt met hoge lastendruk?
- Maakt zich grote zorgen over Meerstad. Het is leuk dat Meerstad het best verkopende project van Noord-Nederland is, maar de vertraging kan tot financiële ramspoed leiden. Lastenverhoging is geen acceptabele oplossing. Ook bij een aantrekkende woningmarkt ziet de toekomst voor Meerstad er niet goed uit; de Held III zal dan ook gaan ontwikkelen.

Mw. Krüders (Student en Stad):

- Complimenteert het college met de geboekte vooruitgang in moeilijke tijden.
- Vindt het zorgwekkend dat de slaagkans voor jongeren onder de 20% ligt. Wil het college extra maatregelen nemen? Vermoedt dat de druk hoger is dan de vier maanden wachttijd bij Lefier, de enige statistiek die beschikbaar is.

- Merkt op dat bij jongerenhuisvesting negenhonderd plekken particulier zijn. De gemeente heeft nog weinig gerealiseerd.
- Vraagt zich af of het ambitieniveau van honderd voor starters te laag is. Het is belangrijk voor de doorstroom. Betreurt het dat de startersleningen snel uitgeput waren. Zijn hier mogelijkheden voor te vinden? De focus moet anders als de stad gezinnen en middeninkomens en hogere inkomens wil behouden. Aan de markt overlaten kan, maar dan moeten de ambities juist omlaag.

Dhr. Martens (Partij voor de Arbeid):

- Is tevreden met de aanpak, de resultaten en de samenwerking met corporaties.
- Vraagt hoe particulier opdrachtgeverschap verder gestimuleerd kan worden, gezien de voordelen daarvan.
- Is bezorgd over de positie van middeninkomens vanwege de 33.000 euro-grens die corporaties in acht moeten nemen, de lastigheid een hypotheek te krijgen en de lagere slaagkans een sociale woning te vinden. Wat is nodig voor een doorstart van de startersleningen? Het kan een goede impuls geven.
- Vraagt wanneer het Rijk duidelijkheid geeft over de vervanging van intramurale verzorgingsplaatsen. Staat de kwaliteit van wonen voor zorgbehoevende ouderen onder druk?
- Sluit zich aan bij de vraag van de ChristenUnie over gezinnen.
- Vindt de slaagkans voor jongeren erg laag. Verwacht verbetering door de bouwcampagnes en zal deze slaagkans scherp in de gaten houden.

Mw. Van der Vegt (GroenLinks):

- Ziet Meerstad een schaduw werpen over het woonklimaat, al gaat het bouwen in de stad goed. Corporaties hebben veel geïnvesteerd. Helaas is het aantal sociale huurwoningen niet gehaald, al is hierdoor gelukkig minder gesloopt.
- Vindt de slaagkans niet eerlijk verdeeld. Is de woonruimteverdeling wel goed geregeld?
- Is bezorgd over de doelstelling gezinnen in de stad te behouden. Hoe wordt hier volgend jaar aan gewerkt?
- Vindt het goed iets te doen voor ouderen met Zorgen voor Morgen, al blijkt het bouwen van intramurale verzorgingsplaatsen lastig.
- Heeft ook het idee dat het de wens is van de raad zowel de uitstraling als het aantal ligplaatsen te verbeteren. Is dat mogelijk?

Dhr. Eikenaar (SP):

- Maakt zich ook zorgen over gezinnen en hun afgenomen slaagkans op een sociale huurwoning. Ligt er te weinig focus op gezinnen?
- Is blij dat de nieuwbouw ondanks de crisis redelijk op peil blijft.
- Constateert dat er iets meer gesloopt dan gebouwd is. In meerjarig perspectief moet dat in balans blijven.
- Begrijpt dat Meerstad het relatief misschien goed doet, maar er zijn hoge verkoopaantallen nodig om Meerstad rendabel te maken. Loopt de verkoop wel zo voorspoedig?

Dhr. De Rook (D66):

- Complimenteert de wethouder met goede resultaten, in het bijzonder bij studentenhuisvesting.
- Maakt zich zorgen over uitblijvende landelijke hervormingen van de woningmarkt en de positie van de corporaties. Blijven de hoge aantallen haalbaar?
- Snapt dat de grote afboekingen bij Zernike en Meerstad noodzakelijk waren.
- Wil op een andere manier omgaan met gebiedsontwikkeling. Particulier opdrachtgeverschap zal daar een onderdeel van zijn.
- Vindt het wel relevant dat Meerstad het relatief goed doet: dat zegt wat over de aantrekkelijkheid van het project. De verkoop van bestaande huizen is een groot probleem.
- Vraagt waarom het college 35 miljoen euro heeft afgeboekt om de exploitatie van Meerstad op orde te krijgen en niet een hoger bedrag.

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Betreurt het dat de afspraken met corporaties over duurzaamheid in NLA 2.0 zich niet altijd uitstrekken tot het groen. Gelukkig is er dankzij de stadecologen wel veel gebeurd en zijn met corporaties afspraken over ecologische voorzieningen gemaakt. Volgt groenbeheer ook?
- Hoort graag of de verkoop van Meerstad nu wel of niet goed verloopt. Blijft erbij dat Meerstad een mooi project is door de combinatie van woningbouw en natuur. Ziet graag meer publiciteit over de meerwaarde van Meerstad.

Wethouder De Vries:

- Blijft inzetten op jonge gezinnen en ouderen.
- Vindt een vertrek van gezinnen naar Haren of Ter Borg minder te betreuren in regionaal verband. Vaak blijven ze op de stad georiënteerd.
- Maakt juist Meerstad voor gezinnen die tegen een aantrekkelijke prijs bij de stad willen wonen. Exploitatief heeft Meerstad het nu inderdaad moeilijk op de lastige woningmarkt. Toch loopt de verkoop goed, alleen Haren-Noord doet het beter in de regio.
- Stelt dat de 35 miljoen euro geen afboeking, maar een voorziening betreft. Het helpt om straks het bedrijf Meerstad gezond te maken. Volgens de accountant volstaat 35 miljoen euro nu, al had het ook iets meer kunnen zijn.
- Vindt Intense laagbouw en particulier opdrachtgeverschap ook goed bij de wensen van gezinnen passen. Eind september vindt een groot congres over particulier opdrachtgeverschap plaats en in Meerstad wordt hier ook mee gewerkt. Goede locaties zijn nodig. Zegt een nieuwe impuls toe.
- Wijst erop dat de gemeente ambities heeft, maar dat anderen heipalen de grond inslaan.
- Ziet veel aanbod van starterswoningen. Het probleem is meer de stokkende woningmarkt. De slaagkans van gezinnen is daarom ook laag. Gaat nadenken over nieuwe vormen als de startersleningen.
- Heeft aandacht voor rijksbewegingen op het gebied van bemoeilijkende maatregelen voor intramurale zorg. De gemeente en de instellingen werken wel hard aan een omslag.
- Bouwt in principe terug wat gesloopt wordt. In 2009 zijn meer sociale woningen gebouwd.
- Werkt hard aan jongerenhuisvesting met corporaties en de particuliere markt.
- Is vooral bezig met kwalitatieve verbetering van woonschepen. Het aantal ligplekken is met 436 4 hoger dan beoogd.
- Wil wel de zorg over groen in de woonomgeving delen met corporaties, maar vindt het ver gaan opnieuw te gaan onderhandelen over NLA 2.0 wat betreft groenbeheer.
- Stelt dat de lage slagingskans bij jongeren samenhangt met de startersmarkt en voor gezinnen met de totale woningmarkt. De slagingskans voor ouderen is nagenoeg 100%.

De voorzitter sluit deel XI van de vergadering om 18.06 uur.

XII. Gemeenterekening 2010 – programma 8A. Sport

Voorzitter: mw. A. Postma (GroenLinks), griffier: mw. M. Wechgelaer

De voorzitter opent deel XII van de vergadering om 18.15 uur. 8.15.42-8.53.32

Dhr. Van de Belt (Student en Stad):

- Ziet bij Bslim liever inzet op leerlingen van de basisschool dan op vmbo-jeugd.
- Vraagt of er op het gebied van accommodaties en subsidie voldoende ruimte is voor kleine en nieuwe verenigingen.
- Leest dat er toch tekorten zijn aan velden bij Esserberg en op termijn bij Hoogkerk. Ook is er een piek op zaterdag. Is het realistisch voetbalteams van senioren op zondag te laten voetballen?
- Constateert dat teams die meer gaan trainen voor capaciteitsproblemen zorgen. Maar de gemeente wil mensen toch ook juist meer laten bewegen?

Dhr. Evenhuis (VVD):

- Hoopt op veel impulsen voor sport.
- Voorziet een forse toename van accommodatiegebruik, vooral van individuele sporten.
- Betreurt dat discussies over aanvragen voor sportevenementen zich meer op de organiserende persoon toespitsen.
- Bepleit visies op de diverse sportcomplexen met samenwerking, parkeren en ruimte voor nieuwe sporten en FC Groningen.
- Vindt werkmaatschappijen geen gelukkige vorm. Zij kunnen zich in het AMT nooit verdedigen bij bezuinigingen. Vraagt de wethouder na te denken over het lage budget, de plaats in de organisatie en de analyse van output en dynamiek. Blijft het aanzwengelen van kwaliteit en topsport achter door dagelijkse kleine besloemingen?
- Komt met een voorstel topclubs voor hockey en roeien te realiseren. Wat mankeert eraan in Groningen?

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Constateert weinig voortgang in de Wijert en is voor het behoud van een grote sportvoorziening in de wijk.
- Vraagt hoe hard het criterium is dat clubs moeten gaan samenwerken. Heeft het financiële consequenties?
- Komt met een initiatiefvoorstel over de Sportpas.
- Pleit voor het behouden of uitbreiden van ruimte voor zaterdag sport.
- Bevreedt het dat voor Kardinging geen reservering voor groot onderhoud is getroffen.

Mw. Van der Meulen (D66):

- Is verheugd over het bereik van sportinstuif en sporthopper. Hoeveel niet-actieve kinderen zijn hierdoor lid geworden van een sportvereniging?
- Vraagt of kinderopvangorganisaties naast het onderwijsveld gesprekspartner zijn wat betreft meer bewegen voor kinderen.

Mw. Van Lente (PvdA):

- Is tevreden over deelname aan sport.
- Sluit zich aan bij zorgen over bewegingsonderwijs.
- Komt later dit jaar terug op talentontwikkeling, de effecten van wegvallende subsidies voor verenigingen en het ontbreken van tevredenheidsonderzoek over accommodaties onder verenigingen.
- Leest dat bij capaciteitsgebrek met verenigingen een oplossing wordt gezocht als er sprake is van maatschappelijke activiteiten. Wat valt daaronder? Sport niet?
- Vraagt naar de effecten van wegvallende subsidies voor verenigingen. Zijn ze omgevallen?
- Hoort veel verenigingen klagen over onderhoud. Een deel van het onderhoudsprogramma zou gestopt zijn; dit lijkt onverstandig.

Dhr. Bolle (CDA):

- Sluit zich aan bij de vraag van Student en Stad over ruimte voor kleine en nieuwe verenigingen.
- Deelt de meningen over het tekort aan velden en de druk op accommodaties.
- Vraagt zich af of er dit jaar een meer adequate informatievoorziening is op het gebied van energieverbruik.
- Wil weten of de hogere ozb terugvloeit naar betreffende programma's.
- Constateert een overschrijding van 31.000 euro in de uitvoering van opdrachten voor de gemeente Ten Boer. Welk percentage betreft het ongeveer en zijn het verwijtbare kosten? Welke nadere afspraken zijn gemaakt?

Mw. Van der Vegt (GroenLinks):

- Vindt het goed drempels om te gaan sporten te verlagen voor iedereen. Welke accommodaties zijn aangepast voor mensen met een beperking?
- Steunt het vervolg van Bslim.
- Vraagt hoe het er nu precies voor staat met de capaciteit en verwacht een aantal rapporten.
- Constateert veel vervelende problemen bij de invoering van het nieuwe subsidiestelsel. Onderschrijft wel het idee van de nieuwe vereniging, maar de belasting moet niet te hoog zijn.

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren):

- Kiest eerder voor breedtesport dan voor topsport.
- Is blij met het vervolg van Bslim en is benieuwd of het gecombineerd kan worden met de Sportpas van de ChristenUnie.

Wethouder De Vries:

- Richt zich niet uitsluitend op de topsport, maar steunt wel initiatieven. Ziet een noodzakelijk verband tussen top- en breedtesport om sport aantrekkelijk te maken. Plaats City of Talent graag in sportief perspectief, gezien de vele jonge sporters en de grote hoeveelheid kennis.
- Bedoelt dat er stadsbreed geen tekort aan velden is. In sportparken zelf ontstaan wel knelpunten en verdelingsvraagstukken. Meer samenwerking tussen met name de 34 voetbalclubs is nodig; er zijn grenzen aan schaars ruimtegebruik. De gemeente geeft hierin terecht een helder signaal.
- Ziet een tendens van zondag- naar zaterdagvoetbal, waardoor de druk toeneemt. Probeert clubs de andere kant op te bewegen vanuit praktisch oogpunt. Lewenborg is een mooi voorbeeld.
- Stimuleert graag maatschappelijke programma's zoals bij GVAV.
- Oppert van Corpus den Hoorn wellicht een topsportparkje te maken. FC Groningen moet op termijn weg achter de mediacentrale.
- Heeft goed contact met de aanvrager van evenementen, maar dat leidt niet automatisch tot het honoreren van aanvragen.
- Gaat uitzoeken of onderhoudsprogramma's zijn gestopt.
- Bespreekt met het college of een discussie over de hele WSR wenselijk is.
- Komt schriftelijk terug op de vraag van de ChristenUnie over het ontbreken van een reservering groot onderhoud bij Kardinge (p.426).
- Ziet uit naar de discussie over bewegingsonderwijs en de Wijert. Is voor het behoud van een sportvoorziening in de Wijert. Over de omvang valt te twisten.
- Antwoordt dat ozb rechtstreeks doorvloeit naar de algemene middelen.
- Vindt dat de gemeente meer werk moet maken, gecentraliseerd en gestructureerd, van energiebesparing in gemeentelijk vastgoed.
- Herinnert zich dat de raad een aantal maanden geleden inzicht heeft gekregen in de precieze aard en kosten van de relatie met Ten Boer. Is over het algemeen tevreden over de relatie.
- Wijst erop dat de raad gekozen heeft met Bslim in te zetten op vmbo-jeugd. Het is wel interessant bewegingsonderwijs in en rond basisscholen beter vorm te geven.
- Gaat met Bslim monitoren of sporthopper en sportinstuif leiden tot structurele sportdeelname.
- Spreekt ook met kinderopvangorganisaties.
- Deelt de opvatting dat het merkwaardig is dat Groningen een tophockeyclub ontbeert. Gaat informeren hoe verenigingen en de hockeybond daar tegenaan kijken, maar gaat geen tophockey vanuit het gemeentehuis organiseren. Er is veel belangstelling en deelname.
- Geeft als voorbeeld van een vereniging die subsidie verloor GIJS. De vereniging verdween eerst en is later herstart.
- Verwijst naar ambtenaar de heer Zwart voor een overzicht van maatregelen om sportparken toegankelijker te maken.

De voorzitter sluit deel XII en de totale vergadering om 18.53 uur.